

Přehled některých zákonů a jejich ustanovení zmíněných
v přednášce ze dne 13. 12. 2006 – Pavel Molek
(pavel.molek@nssoud.cz)

- Zák. č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) – účinnost do 31. 12. 2005: § 14, § 15: „§ 14 (1) Účastníkem řízení je ten, o jehož právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech má být v řízení jednáno nebo jehož práva, právem chráněné zájmy nebo povinnosti mohou být rozhodnutím přímo dotčeny; účastníkem řízení je i ten, kdo tvrdí, že může být rozhodnutím ve svých právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech přímo dotčen, a to až do doby, než se prokáže opak.
(2) Účastníkem řízení je i ten, komu zvláštní právní předpis takové postavení přiznává.
§ 15 Účastník může samostatně jednat v tom rozsahu, v jakém má způsobilost vlastními úkony nabyvat práva a brát na sebe povinnosti.“
- Zák. č. 500/2004 Sb., správní řád – účinnost od 1. 1. 2006: § 27: „§ 27 (1) Účastníky řízení (dále jen "účastník") jsou
a) v řízení o žádosti žadatel a další dotčené osoby, na které se pro společenství práv nebo povinností s žadatelem musí vztahovat rozhodnutí správního orgánu;
b) v řízení z moci úřední dotčené osoby, jimž má rozhodnutí založit, změnit nebo zrušit právo anebo povinnost nebo prohlásit, že právo nebo povinnost mají anebo nemají.
(2) Účastníky jsou též další dotčené osoby, pokud mohou být rozhodnutím přímo dotčeny ve svých právech nebo povinnostech.
(3) Účastníky jsou rovněž osoby, o kterých to stanoví zvláštní zákon. Nestanoví-li zvláštní zákon jinak, mají postavení účastníků podle odstavce 2, ledaže jim má rozhodnutí založit, změnit nebo zrušit právo anebo povinnost nebo prohlásit, že právo nebo povinnost mají anebo nemají; v tom případě mají postavení účastníků podle odstavce 1.“
- Zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny: § 70: „§ 70 Účast občanů
(1) Ochrana přírody podle tohoto zákona se uskutečňuje za přímé účasti občanů, prostřednictvím jejich občanských sdružení a dobrovolných sborů či aktivů.
(2) Občanské sdružení nebo jeho organizační jednotka, jehož hlavním posláním podle stanov je ochrana přírody a krajiny (dále jen "občanské sdružení") je oprávněno, pokud má právní subjektivitu, požadovat u příslušných orgánů státní správy, aby bylo předem informováno o všech zamýšlených zásazích a zahajovaných správních řízeních, při nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné podle tohoto zákona. Tato žádost je platná jeden rok ode dne jejího podání, lze ji podávat opakovaně. Musí být věcně a místně specifikována.
(3) Občanské sdružení je oprávněno za podmínky a v případech podle odstavce 2 účastnit se správního řízení, pokud oznámí svou účast písemně do osmi dnů ode dne, kdy mu bylo příslušným správním orgánem zahájeno řízení oznámeno; v tomto případě má postavení účastníka řízení. Dnem sdělení informace o zahájení řízení se rozumí den doručení jejího písemného vyhotovení nebo první den jejího zveřejnění na úřední desce správního orgánu a současně způsobem umožňujícím dálkový přístup.“

- Zák. č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky: § 22 – 24: Účast veřejnosti při projednávání bezpečnostního programu, bezpečnostní zprávy a vnějšího havarijního plánu

- Zák. č. 254/2001 Sb., o vodách : § 115: „§ 115 Vodoprávní řízení
 - (6) *Občanské sdružení, jehož cílem je podle jeho stanov ochrana životního prostředí, je oprávněno být informováno o zahajovaných správních řízeních vedených podle tohoto zákona, pokud o tyto informace vodoprávní úřad požádá; žádost musí být co do předmětu a místa řízení specifikována.*
 - (7) *Občanské sdružení má postavení účastníka řízení vedeného podle tohoto zákona, jestliže písemně požádá o postavení účastníka řízení do 8 dnů ode dne sdělení informace podle odstavce 6.*
 - (8) *Pozvání k ústnímu jednání doručí vodoprávní úřad do vlastních rukou účastníku řízení nejméně 8 dnů, ve složitějších případech nejméně 30 dnů přede dnem ústního jednání. Po tuto dobu musí být vyvěšeny i vyhlášky o ústním jednání v případech podle odstavce 3. Vodoprávní úřad přitom účastníky upozorní, že na námitky, které nebudou sděleny nejpozději při ústním jednání, se nebere zřetel. U liniových staveb nebo u staveb zvlášť rozsáhlých nebo v řízení s velkým počtem účastníků řízení může vodoprávní úřad uvědomit účastníky o zahájení řízení veřejnou vyhláškou, a to nejméně 30 dní před konáním místního šetření, popřípadě ústního jednání, a nekoná-li se ústní jednání, před uplynutím lhůty stanovené pro podání námitek. Jiným účastníkům řízení, než je žadatel o povolení nebo než je správce vodního toku, popřípadě ten, kdo vznesl námitky, může v těchto případech vodoprávní úřad doručit veřejnou vyhláškou v obcích, v jejichž územních obvodech jsou zájmy účastníků dotčeny, i rozhodnutí.“*

- Zák. č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci: § 7: „§ 7 Účastníci řízení
 - (1) *Účastníky řízení o vydání integrovaného povolení jsou vždy*
 - a) *provozovatel zařízení,*
 - b) *obec, na jejímž území je nebo má být zařízení umístěno,*
 - c) *kraj, na jehož území je nebo má být zařízení umístěno,*
 - d) *občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, zaměstnavatelské svazy nebo hospodářské komory, jejichž předmětem činnosti je prosazování a ochrana profesních zájmů nebo veřejných zájmů podle zvláštních právních předpisů, 12) dále obce nebo kraje, na jejichž území může toto zařízení ovlivnit životní prostředí, pokud se jako účastníci písemně přihlásily úřadu do 8 dnů ode dne zveřejnění stručného shrnutí údajů ze žádosti podle § 8.*
 - (2) *Za účastníka řízení se považuje také ten, kdo by jím byl podle zvláštních právních předpisů, není-li již jeho postavení účastníka vymezeno v odstavci 1.“*

- Zák. č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí - EIA): § 23/9: „(9) Místně příslušná jednotka občanského sdružení nebo obecně prospěšné společnosti, jejímž předmětem činnosti je ochrana veřejných zájmů chráněných podle zvláštních právních předpisů, (dále jen "občanské sdružení") nebo obec dotčená záměrem se stává účastníkem navazujících řízení podle zvláštních právních předpisů, pokud
 - a) podala ve lhůtách stanovených tímto zákonem písemné vyjádření k oznámení, dokumentaci nebo posudku,
 - b) příslušný úřad ve svém stanovisku podle § 10 odst. 1 uvedl, že toto vyjádření zcela nebo zčásti do svého stanoviska zahrnul, a
 - c) správní úřad rozhodující v navazujícím řízení nerozhodl, že veřejné zájmy, které občanské sdružení hájí, nejsou v navazujícím řízení dotčeny.“
- Zák. č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon): účastníci např. v § 85 (účastníci územního řízení)
- Zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní
- Zák. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím
- Zák. č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí

+ jako bonus z oblasti judikatury: usnesení Ústavního soudu ze dne 6. 1. 1998, sp. zn. I. ÚS 282/97: „Čl. 35 Listiny základních práv a svobod zakotvující právo na příznivé životní prostředí a včasné a úplné informace o stavu životního prostředí a přírodních zdrojů na právnické osoby vztahovat nelze. Je zřejmé, že práva vztahující se ke životnímu prostředí přísluší pouze osobám fyzickým, jelikož se jedná o biologické organismy, které - na rozdíl od právnických osob - podléhají eventuálním negativním vlivům životního prostředí. Tomu ostatně odpovídá i charakteristika životního prostředí, jak ji provedl zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí.“

Vzor žádosti o informování

(použity vzory z tzv. separátu 2.4, vydaného Atelierem pro životní prostředí, o.s., v srpnu 2002):

Městský úřad v Bojanech
- odbor výstavby
Velké náměstí 10
456 01 Bojany

Věc: Žádost o informování o zahajovaných řízeních podle § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

Oznamujeme Vám, že „Přátelé Země“ jsou místně příslušným občanským sdružením, jehož hlavním posláním podle stanov je ochrana přírody a krajiny.

Žádáme, abychom byli předem informováni o zamýšlených zásazích a zahajovaných řízeních, při nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, které se týkají níže uvedených případů.

Věcná specifikace žádosti:

*staveb a jiných činností, která mohou přímo i nepřímo ovlivnit přírodní rezervaci „Černý vrch”,
výstavby a úprav místních komunikací a komunikací II. a III. třídy,
výstavby zařízení k využívání a odstraňování odpadů.*

Místní specifikace žádosti:

územní obvod obce Bojany, tj. katastrální území Bojany, Nová Ves, Kotěbůlky a Kocanda.

V Bojanech dne 1. 5. 2004

Mgr. Jan Novotný, předseda
za sdružení „Přátelé Země“
Úzká 20, 456 01 Bojany

Přílohy:

*kopie stanov občanského sdružení „Přátelé Země” (registrovaných Ministerstvem vnitra)
kopie zápisu z členské schůze občanského sdružení „...“; osvědčujícího volbu členů výboru sdružení, kteří jsou v souladu s čl. ... stanov sdružení oprávněni jednat jeho jménem. / zmocnění (pokud osoba, která žádost podává není členem statutárního orgánu sdružení, pak potřebuje toto písemné zmocnění- plnou moc)*